

2440(1)

347.991
(497.1)
094.5

УРЕДБА

о

ПОСЛОВНОМ РЕДУ У ДРЖАВНОМ
САВЕТУ И УПРАВНИМ СУДОВИМА

(Ова Уредба обнародована је у 196. броју
„Службених Новина“ од 6. септембра 1922. год.)

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА
КРАЈЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА
БЕОГРАД, 1922.

УРЕДБА

о

ПОСЛОВНОМ РЕДУ У ДРЖАВНОМ
САВЕТУ И УПРАВНИМ СУДОВИМА

(Ова Уредба обнародована је у 196. броју
„Службених Новина“ од 6. септембра 1922. год.)

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА
КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА
БЕОГРАД, 1922.

Документ
38867

У име
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
АЛЕКСАНДРА I
по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉА СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА
МИНИСТАРСКИ САВЕТ
Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца
а на основу овлашћења (чл. 59. Устава)
На предлог Министра Правде, а по
саслушању Министарског Савета, по
пропису чл. 47. Закона о Државном
Савету и Управним Судовима, прописује

УРЕДБУ
о
ПОСЛОВНОМ РЕДУ У ДРЖАВНОМ САВЕТУ
И УПРАВНИМ СУДОВИМА

ODEЉАК I.
1. Организација Државног Савета.

Чл. 1.
Председник Државног Савета пред-
ставља Државни Савет према свима

властима. Он води и надзира посло-
вање Државног Савета. Њега замењује
потпредседник, а у случају да је тај
спречен, најстарији председник одељења.

Чл. 2.

Државни Савет има шест првих и
шест других секретара, шест писара и
потребан број преписача и служитеља.

Секретари и писари морају имати
свршени правни факултет. Плате се-
кретарима и писарима утврђене су
чланом 19. српскога закона о Држав-
ном Савету.

Секретаре и писаре предлаже Др-
жавни Савет Председнику Министар-
ског Савета.

Предлоге за постављање, унапређење
и уклањање секретара и писара чини
Државни Савет Председнику Министар-
ског Савета.

Председник Државног Савета постав-
ља преписаче и служитеље.

Чл. 3.

Дужност је првих секретара да изра-
ђују реферате у појединим предметима.
Они немају права гласа у интерним
седницама и не могу учествовати у
јавном претресу.

Чл. 4.

Председник сазива опште седнице
Државног Савета и председава им. Ако
је он спречен, замењује га потпред-
седник а у осуству овога најстарији
председник одељења.

Чл. 5.

Распоред саветника у одељења врши
се коцком за сваку годину унапред.
Одељењима председавају председник,
потпредседник и четири по рангу нај-
старија државна саветника. Ко ће од
њих у ком одељењу председавати ре-
шава се коцком у општој седници.

Чл. 6.

Државни Савет има шест одељења,
од којих мора бити једно за управне
спорове финансијске природе.

Свако се одељење означава римским
бројем према рангу онога који пред-
седава.

Делокруг поједињих одељења одре-
ђује се у општој седници Државног
Савета, а председник о томе извештава
Министарски Савет и стара се, да се
то обнародује у Службеним Новинама.
Измене у једанпут утврђеном делокругу
морају бити објављене на исти начин.

Чл. 7.

Пре истека сваке године врши се распоред саветника у одељења за идућу годину у општој седници Државног Савета коцком, и то тако, да се најпре изврши подела државних саветника, који су правници, па онда осталих. На исти се начин одређују заменици за одељења и то по два за свако одељење.

Чл. 8.

Састав појединих одељења мора се саопштити Министарском Савету и обнародовати у „Службеним Новинама“.

Чл. 9.

Ако је председник одељења спречен да председава, замењује га по рангу најстарији члан одељења.

Чл. 10.

Ако услед упражњења једног или више места у Државном Савету, или услед боловања или отсуства појединих чланова није могућан рад у свима одељењима, може председник Државног Савета за остали део године, односно до попуњења упражњених места, учинити неопходно потребне измене у саставу појединих одељења. Исто тако

може преиначити распоред послова по појединим одељењима, ако то изискује преоптерећеност појединих одељења или крајна спреченост појединих чланова Државног Савета.

Чл. 11.

За спорове, који су били већ предмет јавног претреса, а нису могли бити свршени до истека године у једном одељењу, може председник Државног Савета одредити, да их реше исте судије које су се њима бавиле.

Чл. 12.

У појединим одељењима дели посао члановима одељења и референтима председник одељења. Доделу референата појединим одељењима врши Председник Државног Савета.

Чл. 13.

Председник Државног Савета сазива општу седницу Државног Савета за ствари које по закону она решава.

Председник мора се старати, да се одржи једнообразност у јудикатури Државног Савета. У том циљу он сазива, према потреби, општу седницу Државног Савета, да донесе решење о прав-

ним питањима која су одељења Државног Савета различито решила.

Чл. 14.

Одлуке и пресуде одељења Државног Савета о важнијим правним питањима, која су била предмет спора, нарочито све одлуке које се тичу важности уредаба, морају се уписати у нарочити списак, који се налази код Председника Државног Савета. Ако један саветник у одељењу налази, да је мишљење већине о једном правном питању у супротности са једним већ у списак уписаним решењем, изрицање пресуде или одлуке има се обуставити и предложити Председништву Државног Савета, да сазове општу седницу која има, после реферата оног судије који је предложио пресуду и реферата још једног од председника Државног Савета одређеног известиоца и након исцрпне дебате, донети решење о овом правном питању. Ово решење мора служити за основу пресуди, која је дала за то повод, и мора се уписати у нарочиту књигу решење опште седнице Државног Савета, и публиковати у Службеним Новинама. Тако уписана решења опште седнице обавезна су за сва одељења Државног

Савета, док не буду преиначена у општој седници по саслушању два известиоца.

Чл. 15.

Реферати за општу седницу Државног Савета у случају чл. 15. морају бити написани, умножени и благовремено пре опште седнице саопштени свима члановима Државног Савета.

Чл. 16.

Питања о којима ће се гласати и којим редом утврђује председник, али општа седница може, ако један члан предложи, и о томе донети закључак.

Гласање се врши по рангу државних саветника почевши од најмлађег.

За пуноважан закључак потребна је апсолутна већина гласова.

Ако није ни једно мишљење добило апсолутну већину, гласање ће се поново вршити, а предлози према потреби раздвојити у више питања.

Чл. 17.

У општим седницама Државног Савета могу учествовати и додељени сејретари, али они не могу гласати.

Чл. 18.

Кад Државни Савет, по неком нарочитом закону има да изврши избор лица за какву јавну службу, избор ће се вршити, ако тим нарочитим законом није одређен друкчији начин, тајним гласањем.

Чл. 19.

Тајно гласање врши се у општој седници Државног Савета с једнаким листићима на које сваки државни саветник забележи име кандидата.

Листићи, на којима су забележена имена кандидата, предају се затворени председнику.

Председник отвара те листиће и гласно казује име и презиме на њима написаног кандидата. Затим све те листиће предаје најмлађем саветнику по наименовању, који такође гласно казује имена записаних кандидата.

Гласачки листићи, после сваког свршеног гласања, одмах се уништавају.

Чл. 20.

По свршеном гласању Државни Савет огласиће за изабрано оно лице, које је добило апсолутну већину гласова.

Чл. 21.

Ако при првом гласању ни једно лице не добије апсолутну већину, гласаће се одмах само између она два лица, која су добила највећи број гласова, и тада ће се сматрати, да је изабрано оно лице, које је при том поновљеном гласању добило релативну већину гласова.

Чл. 22.

Ако би при гласању, било првом — било другом, два лица добила једнак број гласова, Државни Савет сматраће, да је оно лице изабрано, које коцка одреди.

Чл. 23.

Послове из тач. 2. и 5. чл. 103. Устава решава Државни Савет у општој седници ако нарочитим законом није друкчије предвиђено. Према природи ствари он може упутити предмет нарочитом одбору од три лица. Он то мора учинити увек онда, када је то нарочитим законом прописано.

ОДЕЉАК II.

Организација Управних Судова.

Чл. 24.

Управни судови имају председника и потребан број судија, секретара и пи-

сара. Секретари и писари имају ранг и плату и додатке секретара и писара апелационог суда по српском закону о судијама.

Управни судови суде по одељењима, које према потреби образује председник суда.

Распоред судија у одељења врши се по чл. 8. Закона о Државном Савету и управним судовима.

Чл. 25.

У одељењу за спорове финансијске природе биће по могућности два члана из финансијске управне струке.

Чл. 26.

Прописи чланова 1., 9., 10., 11., и 12. важе и за све управне судове.

Чл. 27.

У случају ако би управни суд имао да врши неке изборе по нарочитом закону, он ће тада поступити по прописима чланова 18. до 22.; а ако би управни суд имао по неком нарочитом закону какве послове ван своје редовне управне судске надлежности, он ће поступити по пропису чл. 23.

Чл. 28.

Ако се упразни место управног судије, или ако треба једно ново установљено место попунити, Министар Правде расписаће стечај са одређеним роком за подношење пријаве.

По истеку рока Министар Правде шаље све пријаве Државном Савету који бира од пријављених лица двоструки број кандидата и предлаже их Министру Правде у смислу чл. 7. закона.

На исти начин бирају се и кандидати за упражњена места председника управних судова.

Чл. 29.

Државни саветници и управне судије морају пре ступања у дужност положити заклетву, која је прописана за судије редовних судова.

Чл. 30.

Председник Државног Савета одобрава одсуства члановима и особљу Државног Савета до 10 дана. Преко тога рока осуство одобрава по претходно прибављеном мишљењу председника, председник Министарског Савета. Председници управних судова одобравају осуства члановима и особљу у-

правних судова пет дана. Веће осуство од пет дана одобрава Министар Правде. Председницима управних судова одобрава осуство Министар Правде.

Чл. 31.

Председници управних судова морају по истеку сваке године поднети Државном Савету извештај о раду суда. У извештају мора бити изложено целокупно стање рада, број спорова по појединим управним струкама и број спорова из поједињих управних јединица.

Осим тога морају се у извештају означити сви важнији спорови, који могу служити за основу законодавног рада или употребу надзорне власти над управним и самоуправним органима.

Државни Савет узеће ове извештаје у претрес у оштој седници и на основу њих и својег целокупног годишњег рада саставити и поднети Министру Правде исти онакав извештај, као што га и њему подносе управни судови. Уз тај извештај он прилаже и извештаје управних судова.

ОДЕЉАК III.

Надлежност и поступак.

Чл. 32.

Управни акти општинских власти, којима се било у пренесеном или у самоуправном делокругу вређају права или непосредни лични интереси појединача, у смислу чл. 18. Закона о Државном Савету и управним судовима, дају места жалби на претпостављену државну управну власт. Против њеног решења може се тужба поднети оном управном суду у чију помесну надлежност спада дотична управна власт.

Против аката виших самоуправних власти има места непосредној жалби на управни суд, у чију помесну надлежност спада дотична самоуправна власт.

Чл. 33.

Кад управни суд добије тужбу једну он ће затражити све списе тога предмета, које је управна власт дужна у остављеном року, не дуже од месец дана послати. Ако у списима има докумената повериљиве природе, они се не смеју прочитати у јавној седници нити дати на увиђај странкама без одобрења управне власти.

Чл. 34.

Кад управни суд прибави тужбу и списе, предмет се по одлуци председника упућује једном судији известиоцу који има тужбу да проучи и да поднесе седници писмен реферат. Тај реферат садржаће ове податке:

1. да ли постоји случај из чл. 24. Закона о Државном Савету и управним судовима;

2. да ли постоји случај из чл. 26. истог закона;

3. да ли је случај из чл. 27. истога закона.

О извештају судије известиоца решава суд посебним решењем, да ли га прима или не.

Ако суд нађе да не постоји ниједан од наведених случајева, он ће одлучити да се ствар пресуди у јавној седници и упутиће предмет секретару који утврђује дан рочишта, у смислу чл. 28. закона.

Чл. 35.

Ако је тужба подигнута код управног суда зато што управна власт није хтела издати тужиоцу никакво решење (чл. 22. Закона) па би управна власт у међувремену од подизања тужбе до

одлуке суда издала своје решење, тужилац је дужан у року од 15 дана да изјави суду, да ли је тим решењем задовољан или пак остаје при тужби. У првом случају поступак се обуставља, у другом пак се има наставити. Ако тужилац у остављеном року од 15 дана не учини никакву изјаву, сматра се да је задовољан, и поступак по првој тужби има се обуставити.

Чл. 36.

При одређивању рочишта управни суд доставиће тужиоцу уз позив примедбе туженога на тужбу, ако их буде било.

Ако је држава тужена страна, позваће се управна власт, која је донела одлуку, да одреди свога заступника или да поднесе писмене изјаве.

Недолазак било тужиоца, било туженога, не задржава рад суда који ће донети одлуку, и без присуства парничара.

Чл. 37.

Све доставе аката Државног Савета и управних судова врше се по грађанском судском поступку.

Ако надлежност једног управног суда обухвата области са разним грађанским судским поступцима, примењиваће се до изједначавања грађанског судског поступка онај поступак који важи за седиште суда.

Суд може пре претреса одредити шта треба, да се недостатци у погледу чињеница и поступка поправе и то, било преко једног свога члана или референта кога одреди председник, или преко надлежне власти.

Чл. 38.

Управни суд доноси одлуку у смислу прописа чл. 32., 33. и 34. Закона о Државном Савету и управним судовима.

Чл. 39.

На претресу на рочишту прво до-бија реч судија известилац, да изложи стање и суштину спора. После тога даје се реч тужиоцу, да тужбу образложи и брани. Ако он није присутан, тужба ће се прочитати и садржај саопштити са евентуалном писменом изјавом тужиоца. После тужиоца добија реч заступник тужене стране. Ако он није присутан, његова ће се изјава, ако постоји, прочитати.

Председник суда стара се, да се спорни предмет потпуно извиди и закључује претрес, кад нађе да је ствар потпуно извиђена.

Чл. 40.

Тужена страна може поверити, да је пред судом заступа орган надлежан за заштиту јавних интереса. Он може то заступање поверити и њој равној управној власти у седишту суда.

Чл. 41.

Суд може јавност искључити из разлога јавног морала и реда или ако су предмет претреса ствари приватног или породичног живота ако то једна парнична страна тражи.

Чл. 42.

Искључење јавности може бити за цео претрес или само за поједине делове.

Ако је била јавност искључена, не смјеју се догађаји са претреса и разлози пресуде публиковати.

Ако се јавност искључи, мора се тужиоцу дозволити да присуствују претресу два лица његовог поверења.

Чл. 43.

Свачи члан суда и свака парнична страна може после председника да ставља потребна питања, било другој парничној страни било сведоцима. Постављање питања врши се под надзором председника.

Чл. 44.

Претресу мора присуствовати један перовођа, који води записник претреса. У записнику морају се забележити председник и судије, перовођа, парничне стране и њихови заступници, и цео ток претреса са изјавама странака и сведока као и закључцима суда. Важне изјаве странака и од суда саслушаних лица морају се на предлог једне странке дословно ставити у записник.

Записник потписују председник и перовођа.

Чл. 45.

О гласању ради се нарочити записник. Тај записник не сме се подносити странкама на увиђај.

Чл. 46.

Прво гласа известилац а после њега гласају судије по реду од најмлађег по рангу. Председник гласа последњи.

Чл. 47.

Суд може изрицање пресуде одговарити ако је због оширености материјала или због потребе дубљег проучавања правног питања у немогућности да пресуду одмах изрече. Као и у случају чл. 15. Одлуке о одлагању суд може објавити парничним странама. Пресуда се у овом случају може по находињењу суда доставити странкама и без позивања на ново рочиште.

Чл. 48.

У пресуди мора бити означен суд, парничне стране и предмет спора. Закључак суда мора бити одвојен од образложења. Пресуду мора потписати известилац, председник и перовођа. Оригинал пресуде остаје у судским списима. Парничним странама доставља се препис пресуде са потписом председника.

Чл. 49.

Ако суд осуди тужиоца на плаћање трошкова, мора у пресуди износ ових трошкова навести.

Чл. 50.

Државни Савет решава о тужбама и жалбама без присуства парничних страна.

Чл. 51.

Кад Државни Савет прими тужбу или жалбу са актима предмета, он је упућује на извештај једном саветнику као известиоцу. Дужност известиоца може вршити, по наређењу председника одељења, и први секретар који буде додељен дотичном одељењу.

Чл. 52.

Тужбе против указа и министарских решења Државни Савет упућује претходно надлежном министру на одговор. Министар је дужан дати одговор у року од месец дана. Пре давања писменог одговора министар има право тражити да он или његов заступник буду слушани у нарочитој седници одељења, ради давања обавештења о спорном предмету. Према потреби министри се могу у овоме послу међусобно заступати. Ако Државни Савет не усвоји објашњење и изјаве министрове, он ће о томе писмено известити министра па ће приступити решавању у новој седници.

Чл. 53.

Ако је тужба подигнута због указа, па Државни Савет не усвоји објашњење

Министрово, он је дужан о томе известити поред надлежног министра још и председника Министарског Савета. Тада се ствар износи пред Министарски Савет који ће у року од петнаест дана доставити своје противразлоге или нарочито захтевати седници Државног Савета ради објашњења о спорном предмету. После тих објашњења Државни Савет доноси своју одлуку.

Чл. 54.

Кад Државни Савет нађе да је поднета жалба неоснована, он ће је решењем одбацити као неумесну и о томе известити жалиоца.

Кад Државни Савет одлучи да се поништи решење министрово, он о томе извештавава решењем жалиоца и надлежног министра.

Чл. 55.

Ако Министар на састанку Државног Савета, или у свом пословном писменом објашњењу, изјави, да се слаже са посматрањем Државног Савета, и да ће у том смислу издати жалитељу решење, тада ће Државни Савет узети министрову изјаву на знање, и жалитеља известити да ће му министар дати друго

решење сагласно с примедбама Државног Савета. Исто тако ће Државни Савет и министру писмом јавити, да је о томе известио и жалитеља.

Чл. 56.

Код сваког суда мора се водити гођишњи списак тужби и то по реду предаје. У томе списку морају бити забележене парничне стране, предмет спора, и када је и како коначно решено.

Код Државног Савета се мора за жалбе против пресуда управних судова водити нарочити списак. Исти такав списак има се водити о захтевима за обновљање спора, као и о захтевима у смислу чл. 43. Закона о Државном Савету и управним судовима.

Ближи правилник прописује председник Државног Савета како за Државни Савет тако и за управне судове.

Чл. 57.

Судије управних судова и државни саветници учествују у претресу у оном оделу, које је прописано за редовне судије.

Чл. 58.

Јавни правозаступници добивају за свој рад као заступници странака пред

управним судовима, награду по овој мери:

1. за давање савета без прегледа списка код власти 100 динара.

2. за давање савета после извршењог прегледа списка код власти 200 динара.

3. ако је преглед списка извршен чешће пута, за сваки преглед по 100 динара.

4. за преглед списка у другој вароши а не у месту становља правозаступника, и давање савета 800 динара.

5. за писање тужбе на управни суд 200 динара.

6. за писање тужбе или жалбе на Државни Савет 300 динара.

Чл. 59.

Лица која немају право вршити правозаступничке послове, немају приступа ни у управном суду ни у Државном Савету и њима се не смеју давати никакви подаци ни обавештења.

Чл. 60.

Јавни правозаступник који изнуди и наплати већу награду од ове прописане у чл. 58. биће по тужби код Државног Савета, лишен права да врши

правозступничке послове код управних судова.

Чл. 61.

Министар Правде врши надзор над управним судовима преко нарочитог инспектора, који има судску независност и који се поставља из двоструког броја кандидата предложених од Државног Савета. Тај инспектор има ранг и плату са додацима, председника управног суда.

Надзору подлежи цело пословање управних судова и све њихово особље.

Чл. 62.

Државни Савет има право, да у оквиру ове Уредбе издаје својим одељењима као и управним судовима општа упутства за формално вршење послова.

Чл. 63.

У свим случајевима, који у Закону о Државном Савету и управним судовима нису предвиђени, имаће се аналогно примењивати односни прописи закона о судској организацији, грађанском поступку и правилнику за пословање редовних судова.

Чл. 64.

Ова Уредба стаје на снагу од дана обнародовања у Службеним Новинама и тада губе своју снагу све оне одредбе, које су јој противне.

Бр. 46.321.

5. септембра 1922. год.
у Београду.

Министар Правде,
Д-р Л. Марковић, с. р.

Заступник
Председника Министарског Савета,
Министар Унутрашњих Дела,

К. Л. Тимотијевић с. р.

Заступник
Министра Припреме за Уставотворну
Скупштину и Изједначење Закона,
Министар за Аграрну Реформу,

К. Ј. Милетић, с. р.

Министар Војни и Морнарице,
Почасни Ађутант Њ. В. Краља,
Ћенерал,

М. М. Васић, с. р.

Министар Просвете,
Св. Прибићевић, с. р.
Министар Саобраћаја,
А. М. Станић, с. р.

Заступник
Министра Иностраних Дела,
Министар Саобраћаја,
А. Станић, с. р.
Министар Шума и Рудника,
Жив. Рафајловић, с.-р.
Министар Правде,
Д-р Л. Марковић, с. р.
Министар Финансија,
Д-р Коста Кумануди, с. р.
Министар Пољопривреде и Вода,
Иван Пуџељ, с. р.
Министар Грађевина,
Веља Вукићевић, с. р.
Министар Пошта и Телеграфа,
Д-р Ж. Миладиновић, с. р.
Министар Вера,
Д-р И. Крстев, с. р.
Министар за Социјалну Политику,
Д-р Г. Жерјав, с. р.
Министар Трговине и Индустрије,
О. Виловић, с. р.
Министар Народног Здравља,
Д. Омеровић, с. р.

Мин. бр.

38864